

Wijziging en aanvulling der wet tot regeling van het lager onderwijs en der burgerlijke pensioenwet. — Regeling van pensioen van onderwijzend personeel alsmede van het pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers enz.

(18. 26.)

ONTWERP VAN WET B.

gelijk het luidt na de daarin tot en met 17 Maart 1905 gebrachte wijzigingen.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is eene regeling te treffen met betrekking tot het pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers en in verband daarmee enkele bepalingen der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79) laatstelijk gewijzigd bij de wet van 29 Juni 1899 (*Staatsblad* n°. 149) te wijzigen en aan te vullen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Aan de weduwen van onderwijzers en aan hunne weezen beneden den leeftijd van 18 jaren wordt pensioen verleend ten laste van het fonds, opgericht krachtens de laatstelijk bij de wet van den 29sten Juni 1899 (*Staatsblad* n°. 149) gewijzigde wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79) in de gevallen, onder de voorwaarden en naar de regelen bij deze wet bepaald.

Waar in deze wet van onderwijzers gesproken wordt, zijn daaronder onderwijzeressen begrepen, voor zooveel het tegen-deel niet blijkt.

Artikel 2.

Voor de toepassing dezer wet worden als onderwijzers aangemerkt:

a. de onderwijzers, verbonden aan openbare scholen, voor zoover zij, krachtens de wet tot regeling van het lager onderwijs, aanspraak hebben op pensioen.

b. de onderwijzers, verbonden aan bijzondere scholen en aan bijzondere kweekscholen voor onderwijzers voorzoover zij, krachtens de wet tot regeling van het lager onderwijs, aanspraak hebben op pensioen.

Roomsch-Katholieke geestelijken en Roomsch-Katholieke ordebroeders en zusters worden voor de toepassing dezer wet niet als onderwijzers aangemerkt. Bij algemeenen maatregel van bestuur wordt bepaald, wie voor de toepassing dezer bepaling voor geestelijke en ordebroeder of ordezuster wordt gehouden.

Artikel 3.

Onderwijzeressen, met een burgerlijk ambtenaar of een onderwijzer gehuwd of in het genot van een krachtens de in art. 1 genoemde wet of krachtens deze wet toegekend weduwenpensioen, worden niet als onderwijzers aangemerkt. Zij kunnen echter tegen storting van het bedrag der in artikel 21 bepaalde kortingen deelgerechtigd worden of blijven in het in art. 1 bedoelde fonds ten behoeve van hare in huwelijk niet met een burgerlijk ambtenaar of een onderwijzer verwekte kinderen.

Onderwijzeressen, die van de in de vorige zinsnede toegekende bevoegdheid gebruik maken, zullen hiervan moeten doen blijken door het afleggen eener verklaring. Die verklaring moet zijn ingeleverd bij den directeur van het hiervoren vermelde fonds,

binnen drie maanden na den dag waarop zij komen te verkeeren in een geval, waarin de bepaling, dat zij niet als onderwijzer worden aangemerkt, op haar van toepassing wordt.

Onder weezen worden in deze wet verstaan wettige kinderen van overleden onderwijzers.

Indien een kind, van hetwelk de echtgenoot van een onderwijzer bij het overlijden van haren man zwanger is, levend ter wereld komt, wordt het aangemerkt als reeds geboren toen de vader stierf.

Artikel 4.

Weduwen en weezen, als zoodanig gerechtigd tot eenig ander pensioen uit de inkomsten van den Staat of uit die van zijne koloniën en bezittingen in andere werelddelen, hebben geen recht op pensioen uit het in artikel 1 bedoelde fonds, dan voor zoover het door hen genoten pensioen lager is dan dat, waarop de bepalingen dezer wet aanspraak geven. In dat geval wordt hun een aanvullingspensioen toegekend, gelijkstaande met het verschil.

Als betaald wordende uit de inkomsten van den Staat en van zijne koloniën en bezittingen in andere werelddelen, wordt niet aangemerkt een pensioen, waarop recht is verkregen door vrijwillige deelname krachtens bepalingen in koloniale verordeningen.

Artikel 5.

Indien een onderwijzer in het huwelijk treedt, nadat hij op wachtgeld gesteld, gepensionneerd of zijn zestigste levensjaar ingetreden is, hebben zijne weduwe en zijne bij haar verwekte kinderen geen aanspraak op pensioen.

Evenmin hebben aanspraak op pensioen de kinderen, geboren uit het huwelijk door eene onderwijzeres aangegaan, nadat zij was op wachtgeld gesteld of gepensionneerd.

Bij herplaatsing worden de onderwijzers voor de toepassing dezer wet als nieuw aangestelde onderwijzers aangemerkt, behoudens het bepaalde bij art. 12, 3de lid.

Artikel 6.

De pensioenen bedragen:

a. voor weduwen van onderwijzers drie en twintig tachtigste der som, die laatstelijk tot grondslag voor de pensioensberekening dier onderwijzers heeft gestrekt;

b. voor elk der pensioengerechtigde kinderen, geboren uit het huwelijk van een onderwijzer met de vrouw, welke hij als weduwe nalaat, drie en twintig vierhonderdste der som, die laatstelijk tot grondslag voor de pensioensberekening des vaders heeft gestrekt.

Het geheele bedrag van het weezenpensioen kan het drie en twintig tachtigste van den in de vorige zinsnede bedoelden pensioensgrondslag niet overschrijden.

Indien de weduwe tot pensioen gerechtigd is, wordt het sub a bedoeld weduwenpensioen verhoogd met het volgens de beide vorige zinsneden toe te kennen weezenpensioen;

c. voor elk der tot pensioen gerechtigde kinderen van onderwijzers niet vallende in de termen sub b bedoeld, drie en twintig twee honderdveertigste der som, die laatstelijk tot grondslag voor de pensioensberekening des vaders heeft gestrekt.

Indien de kinderen uit verschillende huwelijken gesproten zijn, wordt het weezenpensioen voor de kinderen uit elk dier huwelijken afzonderlijk geregeld, op den voet in de vorige zinsnede aangegeven.

Het geheele bedrag van het weezenpensioen of de weezenpensioenen volgens de beide vorige zinsneden toe te kennen, kan het drie en twintig tachtigste van den pensioensgrondslag des vaders niet overschrijden;

d. voor elk der pensioengerechtigde kinderen van onderwijzeressen, drie en twintig tweehonderd veertigste der som, die laatstelijk tot grondslag voor de berekening van haar onderwijzerspensioen heeft gestrekt.

Indien de kinderen uit verschillende huwelijken gesproten zijn, wordt het weezenpensioen voor de kinderen uit elk dier huwelijken afzonderlijk geregeld, op den voet in de vorige zinsnede aangegeven.

Het geheele bedrag van het weezenpensioen of de weezenpensioenen volgens de beide vorige zinsneden toe te kennen, kan het drie en twintig tachtigste van den pensioensgrondslag der moeder niet overschrijden.

Wijziging en aanvulling der wet tot regeling van het lager onderwijs en der burgerlijke pensioenwet. — Regeling van pensioen van onderwijzend personeel alsmede van het pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers enz.

Onder de som, die laatstelijk tot grondslag voor de pensioensberekening der onderwijzers heeft gestrekt, is, wanneer zij meer dan ééne betrekking te gelijk hebben bekleed, waarin door hen voor pensioen is bijgedragen, te verstaan het vereenigd bedrag der pensioensgrondslagen die voor hen in elke dier betrekkingen het laatst hebben gegolden.

Artikel 7.

Het weduwentpensioen, zoo ook het gezamenlijk bedrag der volgens artikel 6 te verleenen weezenpensioenen, kan de som van zes honderd negentig gulden niet overschrijden; bij de regeling dier pensioenen komt als pensioensgrondslag geen hooger bedrag dan twee duizend vier honderd gulden in aanmerking.

Artikel 8.

Indien het gezamenlijk bedrag der pensioenen van uit verschillende huwelijken nagelaten weezen zeshonderd negentig gulden zou overschrijden en dus op grond van de voor weezenpensioen gestelde maxima vermindering moet ondergaan, geschiedt die vermindering zóó, dat de verhouding, die volgens de aanvankelijke berekening tusschen de verschillende pensioenen bestond, dezelfde blijft.

Artikel 9.

Het eenmaal bepaalde weezenpensioen, daaronder ook begrepen het bedrag, waarmede het weduwentpensioen in het geval, voorzien bij art. 6, lit. b, 3de zinspede, is verhoogd, wordt tot zijn vol bedrag uitgekeerd totdat het jongste kind den leeftijd van 18 jaren heeft bereikt.

Artikel 10.

De uitbetaling van weduwen- en weezenpensioen houdt op na afloop van het kwartaal, waarin het recht daarop is komen te vervallen.

Artikel 11.

Onderwijzers, gepensionneerd of op wachtgeld gesteld wordende, behouden recht op pensioen voor hunne weduwen en weezen overeenkomstig art. 6 dezer wet, behoudens de korting, omschreven in art. 21 sub b.

Indien echter het pensioen eens onderwijzers later ingaat dan zijn ontslag, wordt de daarop verschuldigde korting over den sedert zijn ontslag verstreken tijd ingehouden bij de eerste betaling van zijn pensioen en zoo noodig ook bij de volgende betalingen.

Bij latere herplaatsing van gepensionneerde onderwijzers blijven deze de korting omschreven in artikel 21 sub b betalen, doch wordt door hen geene korting over den in hunne latere betrekking voor hen geldenden pensioensgrondslag voldaan, dan voor zoover deze, behoudens het maximum van twee duizend vierhonderd gulden, hooger is dan die welke heeft gestrekt tot regeling van hun pensioen.

Artikel 12.

Voor onderwijzers, die zonder pensioen of wachtgeld, onverschillig om welke reden hunne betrekking verliezen, gaat het recht op pensioen voor hunne weduwen en weezen te loor, tenzij zij verkiezen het behoud van dit recht zich te verzekeren:

a. door storting, binnen drie maanden na het verlies hunner betrekking, van eene som, berekend naar de laatst voldane korting volgens onderstaand tarief.

Leeftijd van den onderwijzer bij zijn ontslag.	Storting in eens voor elken gulden der laatste jaarlijksche korting.
van 18 t/m 27 jaar	f 20,50
" 28 " 32 "	19,40
" 33 " 37 "	18,20
" 38 " 42 "	16,80
" 43 " 47 "	15,25
" 48 " 52 "	13,50
" 53 " 57 "	11,75
" 58 " 62 "	10,00
" 63 jaar en hooger.	8,50

b. door betaling van eene jaarlijksche bijdrage gelijkstaande met het bedrag der laatstelijk door hen verschuldigde korting. Deze bijdrage behoort, op straffe van verlies van alle aanspraken, voor de eerste maal binnen drie maanden na het verlies der betrekking en in de volgende jaren telkens vóór den dag van het verlies der betrekking, aan den directeur van het in art. 1 vermelde fonds betaald te worden.

In bijzondere gevallen kan Onze Minister van Financiën, den directeur van het weduwenfonds gehoord, toelaten dat, niet-tegenstaande de bij de vorige leden voor de storting en voor de betaling der eerste bijdrage gestelde termijnen verstreken zijn alsnog van de bij het 1ste lid gegeven bevoegdheid gebruik worde gemaakt.

Onderwijzers, die gebruik hebben gemaakt van de sub a vermelde bevoegdheid, zijn bij latere pensionneering van betaling der kortingen, bedoeld in art. 21, vrijgesteld. Bij latere herplaatsing zal door hen geene korting behoeven te worden voldaan over den in hunne latere betrekking geldenden pensioensgrondslag dan voor zoover deze, behoudens het maximum van f 2400, hooger is dan die, welke vroeger was verkregen.

Voor onderwijzers, die gebruik hebben gemaakt van de sub b vermelde bevoegdheid, zal in de bij het vorige lid bedoelde gevallen, de verplichting tot betaling der jaarlijksche contributie vervangen worden door die tot betaling der kortingen, bedoeld in art. 21.

Indien onderwijzers, die van de sub a of b vermelde bevoegdheden gebruik hebben gemaakt, in het huwelijk treden nadat zij hunne betrekking hebben verloren, hebben hunne weduwen en hunne bij haar verwekte kinderen, of wel indien het onderwijzeressen geldt, hare uit dat huwelijk geboren kinderen, geen aanspraak op pensioen.

Indien een onderwijzer overlijdt na het verlies der deelgerechtigheid ingevolge het 1ste lid, doch binnen den termijn voor de daarbedoelde keuze bepaald en voor dat hij zich omtrent die keuze heeft verklaard, blijft de deelgerechtigheid niet te min behouden en wordt de bijdrage, vermeld sub b ingehouden op het pensioen der weduwe of weezen.

Artikel 13.

Het in artikel 12 bepaalde is mede van toepassing op onderwijzers bedoeld in art. 2, sub b, indien de bijzondere school waaraan zij verbonden zijn, ophoudt te voldoen aan de in art. 54 *ter*, eerste lid, der wet tot regeling van het lager onderwijs gestelde eischen.

De storting der bijdrage bedoeld in het vorig artikel, sub a, moet geschieden binnen drie maanden na het tijdstip, waarop vaststaat dat de school heeft opgehouden te voldoen aan de in het eerste lid bedoelde eischen.

De jaarlijksche bijdrage bedoeld in het vorig artikel, sub b, behoort voor de eerste maal binnen drie maanden na het in het tweede lid bedoelde tijdstip en in de volgende jaren telkens vóór den dag, waarop de school heeft opgehouden aan de in het eerste lid bedoelde eischen te voldoen, aan den directeur van het in artikel 1 vermelde fonds betaald te worden.

Artikel 14.

Indien hij, die gebruik gemaakt heeft van de bevoegdheid vermeld bij art. 12, benoemd wordt tot burgerlijk ambtenaar, zijn het 6de en 7de lid van art. 10 der laatstelijk bij de wet van den 29sten Juni 1899 (*Staatsblad* n. 149) gewijzigde wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n. 79) op hem van toepassing.

Artikel 15.

Het weduwen- of weezenpensioen gaat in daags nadat de bezoldiging, het wachtgeld of het pensioen van den overledene is opgehouden, of in het geval bedoeld in artikel 12, 1ste lid, daags na het overlijden van den belanghebbende.

Artikel 16.

* Bij overlijden eener weduwe komt haar pensioen met de verhooging, over het loopende kwartaal, ten bate der pensioengerechtigde weezen, elk voor zijn aandeel.

Het weezenpensioen volgens lit. c van art. 6 gaat eerst in met het daarop volgende kwartaal.

Wijziging en aanvulling der wet tot regeling van het lager onderwijs en der burgerlijke pensioenwet. — Regeling van pensioen van onderwijzend personeel alsmede van het pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers enz.

Artikel 17.

Door het volgend huwelijk eener weduwe gaat de aanspraak op weduwenpensioen, aan haar vorig huwelijk ontleend, voor haar verloren.

Haar pensioen met de verhooging wordt echter over het tijdens het volgend huwelijk loopend kwartaal ten volle uitbetaald.

Na afloop van dat kwartaal wordt het tot dusver als verhooging genoten bedrag als afzonderlijk weezenpensioen uitbetaald.

Bij overlijden van den lateren echtgenoot eener hertrouwde weduwe wordt aan deze, indien zij krachtens haar nader huwelijk geen pensioen, of wel een minder pensioen dan haar krachtens het vorig huwelijk toekwam, geniet, een op den sub *a* van artikel 6 bedoelden voet berekend weduwenpensioen of het in artikel 4 bedoeld aanvullingspensioen toegekend.

Behoudens de bepalingen van art. 18, gaat dat genot in met den dag volgende op dien, waarop de laatste echtgenoot is overleden, en zoo deze Rijkstraktement, wachtgeld, pensioen of wel eene wedde als onderwijzer genoot, met den dag volgende op dien, waarop dit traktement, wachtgeld of pensioen of deze wedde heeft opgehouden.

Artikel 18.

De weduwen- en weezenpensioenen worden verleend op aanvraag van of vanwege de belanghebbenden.

Die aanvraag moet, met overlegging van de voor de regeling van het pensioen benodigde stukken, worden ingediend bij den directeur van het in art. 1 genoemde fonds. Zoowel de aanvraag als de daarbij over te leggen stukken zijn vrij van zegelrecht, ingeval het onvermogen van de belanghebbenden blijkt uit een getuigschrift afgegeven door den burgemeester hunner woonplaats en onder voorwaarde dat op de stukken van hunne bestemming nitdrukkelijk worde melding gemaakt. Mede zijn vrij van zegelrecht de attestatiën de vita tot ontvangst van weduwen- en weezenpensioenen ingevolge deze wet toegekend, en de daarvoor afgegeven quitantiën, indien het jaarlijksch bedrag van het pensioen de som van driehonderd gulden niet te boven gaat.

De directeur zendt de aanvraag met de stukken aan den pensioenraad, genoemd in art. 27 der burgerlijke pensioenwet. Deze brengt zijn advies uit omtrent het daaraan te geven gevolg. Dat advies wordt aan belanghebbenden medegedeeld.

Indien Onze Minister van Financiën zich met het advies van den raad niet vereenigt, deelt hij zijn gevoelen over het ingeval de wet toe te kennen pensioen schriftelijk aan belanghebbenden mede.

Indien binnen drie maanden na den dag, waarop de bovenbedoelde mededeelingen gedaan zijn, het verlangen daartoe door belanghebbenden wordt te kennen gegeven, dan wordt over het advies het gevoelen ingewonnen van de afdeling van den Raad van State, bedoeld bij het tweede lid van art. 13 der wet van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°. 129).

Wanneer ingevolge het bepaalde bij dit artikel het gevoelen van de afdeling van den Raad van State, bedoeld bij het 2de lid van art. 13 der wet van 21 December 1861 (*Staatsblad* n°. 129) wordt ingewonnen, wordt de zaak behandeld op de wijze, vastgesteld voor de behandeling van geschillen van bestuur.

Is de in het 2de lid bedoelde aanvraag niet ingediend binnen een jaar na het tijdstip, waarop recht op pensioen verkregen werd, dan gaat het pensioen eerst in met het vierendeel jaars volgende op dat waarin de aanvraag is gedaan. Is zij niet ingediend binnen vijf jaren na dat tijdstip, dan is alle recht op pensioen verbeurd.

Dezelfde regelen gelden voor aanvragen om verhooging van reeds toegekend pensioen en voor de overlegging van stukken, tot staving van het recht op die verhooging dienende, met dien verstande dat de termijnen van een jaar en vijf jaren dan beginnen te loopen van den dag waarop het pensioen is toegekend.

Onverminderd het bepaalde in art. 63 der wet van 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40) worden pensioenen, die zijn toegekend met inachtneming van de in dit artikel gestelde regelen, door de Algemeene Rekenkamer verevend tot de bedragen, waarop zij zijn toegekend, tenzij de betaling daarvan achterwege moet blijven op grond van artikel 22 dezer wet.

Artikel 19.

De weduwen- en weezenpensioenen worden op voordracht van Onzen Minister van Financiën bij Koninklijke besluiten toegekend.

Artikel 20.

De pensioenen worden in volle guldens verleend. Onderdeelen van een gulden komen daarbij voor een gulden in berekening.

Artikel 21.

Ten behoeve van het in art. 1 genoemde fonds wordt eene doorlopende korting geheven.

Die korting bedraagt:

a. voor de onderwijzers vijf ten honderd en voor de onderwijzeressen één ten honderd 's jaars, over hunnen pensioensgrondslag;

b. voor de onderwijzers, die na het in werking treden dezer wet gepensionneerd of op wachtgeld gesteld worden, vijf ten honderd, voor de onderwijzeressen, die in dat geval verkeerden, één ten honderd over hun pensioen of wachtgeld;

c. voor onderwijzers, wier na te laten betrekkingen ingevolge art. 4 dezer wet uitzicht hebben op toekenning van een aanvullingspensioen, vijf ten honderd 's jaars van het verschil van den laatsten pensioensgrondslag en het tweevoud van het bedrag dat aan de weduwe als aanvullingspensioen kan worden toegekend; van onderwijzers, wier na te laten betrekkingen, ingevolge het bepaalde van evengenoemd art. 4, geen uitzicht hebben op pensioen uit het in art. 1 genoemde fonds, wordt geene korting geheven.

De kortingen, verschuldigd door gepensionneerde onderwijzers, worden ingehouden op hun pensioen.

De kortingen, verschuldigd door de onderwijzers bedoeld in art. 2 sub *a*, worden ingehouden op hunne wedde, of indien zij op wachtgeld gesteld zijn, op het wachtgeld.

Op de kortingen, verschuldigd door de onderwijzers, bedoeld in art. 2 sub *b*, is art. 54 *duodicies*, tweede lid en art. 54 *tredecies* der wet tot regeling van het lager onderwijs toepasselijk, met dien verstande, dat wanneer in de gevallen bij het derde en laatste lid van laatstgenoemd artikel voorzien, het bedrag der korting niet tijdig gestort wordt, de onderwijzer het recht op pensioen voor zijne weduwe en weezen verbeurt, tenzij Onze Minister van Financiën, den directeur van het weduwenfonds gehoord, in bijzondere gevallen alsnog termen vindt om dit recht, tegen storting van het verschuldigd bedrag te doen herleven. Overlijdt de onderwijzer vóór 1 December van het loopende jaar, zonder dat de korting is voldaan, dan wordt deze in de daartoe leidende gevallen, ingehouden op het weduwen- en weezenpensioen.

De in dit artikel bedoelde kortingen houden op met den dag, waarop een onderwijzer die ongehuwd is en geene kinderen beneden den leeftijd van 18 jaren heeft, wordt gepensionneerd of op wachtgeld gesteld, zoomede voor hen, die, nadat ze gepensionneerd, op wachtgeld gesteld zijn, weduwnaar (weduwe) worden en geene kinderen beneden den leeftijd van 18 jaren hebben. Voor onderwijzers vervalt bovendien de verplichting tot betaling van kortingen, zoodra zij het zestigste levensjaar ingetreden zijn, indien zij alsdan ongehuwd zijn en geen kinderen beneden den leeftijd van 18 jaren hebben; voor onderwijzeressen zoodra zij het veertigste levensjaar ingetreden zijn en alsdan geen kinderen beneden den leeftijd van 18 jaren hebben.

De onderwijzers of gepensionneerde of op wachtgeld gestelde onderwijzers, op wie het vorige lid van toepassing wordt, zijn verplicht binnen drie maanden nadat de korting ophoudt, daarvan kennis te geven aan den directeur van het weduwenfonds. Bij verzuim van tijdige kennisgeving wordt de reeds voldane korting niet teruggegeven.

De toegepaste kortingen ter zake van weezenpensioen eener onderwijzeres worden haar teruggegeven, indien zij met een onderwijzer of een burgerlijk ambtenaar huwt of in het genot treedt van een ten laste van het in art. 1 genoemde fonds toegekend weduwenpensioen, tenzij zij verklaard heeft van de in art. 3 toegestane bevoegdheid gebruik te willen maken.

De bij litt. *a* van dit artikel bedoelde kortingen zullen door de onderwijzers, bedoeld bij art. 2 sub *a*, aan wie met stilstand van wedde verlof is verleend, tijdens den duur van dat verlof aan den directeur van het in art. 1 genoemde fonds betaald moeten worden binnen drie maanden na afloop van het jaar, waarover ze verschuldigd zijn.

Wanbetaling der verschuldigde kortingen binnen gezegden termijn, heeft verlies der deelgerechtigdheid ten gevolge.

Wijziging en aanvulling der wet tot regeling van het lager onderwijs en der burgerlijke pensioenwet. — Regeling van pensioen van onderwijzend personeel alsmede van het pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers enz.

Voor de toepassing van deze bepalingen wordt de pensioensgrondslag, het pensioen of het wachtgeld niet hooger berekend dan twee duizend vierhonderd gulden, met dien verstande dat, zoo de pensioensgrondslagen, pensioenen en wachtgeld van hem die meer dan ééne betrekking te gelijker tijd vervult of vervuld heeft, te zamen meer dan twee duizend vierhonderd gulden bedragen, elk daarvan eene evenredige vermindering zal ondergaan.

Artikel 22.

De artt. 21, 30 en 31 der Burgerlijke Pensioenwet zijn ook op de weduwen- en weezenpensioenen der onderwijzers, art. 22 dier wet is op de weduwenpensioenen der onderwijzers toepasselijk, met dien verstande, dat in het bij het tweede lid van dat artikel bedoeld geval aan Ons blijft voorbehouden, over het pensioen der veroordeelde ten behoeve harer minderjarige kinderen te beschikken.

Artikel 23.

De bij het in werking treden van deze wet in dienst zijnde onderwijzers, zullen de in art. 21 vermelde kortingen niet behoeven te betalen, indien zij binnen drie maanden na het in werking treden van de wet aan Onzen Minister met de uitvoering van de wet tot regeling van het lager onderwijs belast, eene schriftelijke verklaring hebben afgelegd, dat zij in het fonds niet wenschen deelgerechtigd te worden.

Ten gevolge van de in het vorig lid bedoelde verklaring gaat voor de door den onderwijzer na te laten betrekkingen alle aanspraak op weduwen- en weezenpensioen onherroepelijk verloren.

Artikel 24.

Art. 54, *septiesdecies* der wet tot regeling van het lager onderwijs is, met uitzondering van het voorlaatste lid, toepasselijk op het verstrekken van inlichtingen, welke Onze met de uitvoering van laatstgenoemde wet belaste Minister mocht vragen van de bestuurders en houders van bijzondere lagere scholen en bijzondere kweekscholen tot opleiding van onderwijzers.

Artikel 25.

In de laatstelijk bij de wet van den 29sten Juni 1899 (*Staatsblad* n°. 149) gewijzigde wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79) worden de volgende veranderingen gebracht:

a. Het 2de lid van art. 2 wordt gelezen als volgt:

„Vrouwelijke ambtenaren, gehuwd met een burgerlijk ambtenaar of met een onderwijzer, in den zin van art. 2 der wet tot regeling van het pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers, of in het genot van een krachtens deze of evengevoemde wet toegekend weduwenpensioen, worden niet als burgerlijk ambtenaar aangemerkt. Zij kunnen echter tegen storting van het bedrag der in artikel 17 bepaalde kortingen deelgerechtigd worden of blijven in het bij artikel 18 bedoelde fonds ten behoeve van hare in huwelijk niet met een burgerlijk ambtenaar of onderwijzer verwekte kinderen.”

b. In het laatste lid van artikel 4 wordt voor: „het bepaalde bij het 5de lid van artikel 10” gelezen: „het bepaalde bij het 6de lid van artikel 10”.

c. Tusschen het 4de en 5de lid van art. 10 wordt ingevoegd eene nieuwe alinea luidende:

„In bijzondere gevallen kan Onze Minister van Financiën, den directeur van het Weduwenfonds gehoord, toelaten dat niettegenstaande de bij het vorige lid voor de storting en voor de betaling der eerste contributie gestelde termijnen verstreken zijn, alsnog van de aldaar gegeven bevoegdheid wordt gebruik gemaakt.”

d. Tusschen het laatste en voorlaatste lid van art. 10 wordt ingelascht eene nieuwe alinea luidende:

„Indien ambtenaren, die van de sub a en b vermelde bevoegdheden gebruik hebben gemaakt, onderwijzer worden in den zin van art. 2, 1ste lid der wet tot regeling van het pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers, zijn de bepalingen van artikel 12, 3de en 4de lid, dier wet op hen toepasselijk.”

e. Art. 13, 4de lid, wordt gelezen als volgt:

„Bij overlijden van den lateren echtgenoot eener hertrouwde weduwe wordt aan deze, indien zij krachtens haar nader huwelijk geen pensioen, of wel een minder pensioen dan haar krachtens het vorig huwelijk toekwam, geniet, een op den sub a van artikel 5 bedoelden voet berekend weduwenpensioen of het in artikel 3 bedoeld aanvullingspensioen toegekend.”

f. Art. 17, 5de lid, wordt gelezen als volgt:

„De op het traktement, het wachtgeld of pensioen van een vrouwelijk burgerlijk ambtenaar ingehouden kortingen voor weezenpensioen worden teruggegeven, indien zij huwt hetzij met een burgerlijk ambtenaar, hetzij met een onderwijzer in den zin van art. 2 der wet tot regeling van het pensioen der weduwen en weezen van onderwijzers, of in het genot treedt van een ten laste van het in art. 18 bedoelde fonds toegekend weduwenpensioen; tenzij zij verklaard heert van de in art. 2 toegestane bevoegdheid gebruik te willen maken.”

g. Lit. c van het derde lid van art. 18 vervalt, terwijl voor de kommapunt achter lit. b in de plaats treedt een punt.

h. In art. 19, 2de lid, dier wet wordt in plaats van „duizend” gelezen: „twee duizend”.

i. Het 2de lid van art. 31 der genoemde wet vervalt.

k. Na artikel 31 dier wet wordt ingevoegd een nieuw artikel 31bis luidende als volgt:

Deze wet kan worden aangehaald onder den titel „Weduwenwet voor de ambtenaren 1890”.

Artikel 26.

Deze wet kan worden aangehaald onder den titel van „Weduwenwet voor de onderwijzers 1905”.

Artikel 27.

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen dag.

Met dien dag vervalt de wet van den 12den Mei 1902 (*Staatsblad* n°. 60).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

De Minister van Financiën,